

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4To/5/2022
Identifikačné číslo spisu: 9521100037
Dátum vydania rozhodnutia: 21.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martina Zeleňaková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:9521100037.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Marty Zeleňakovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Krč - Šeberu v trestnej veci proti obžalovanému X. S. pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d), písm. f) Trestného zákona a iné, na verejnom zasadnutí konanom 21. júna 2021 v Bratislave, o odvolaní obžalovaného X. S., proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, z 3. marca 2022, sp. zn. 14T/2/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného X. S. z a m i e t a.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica rozsudkom z 3. marca 2022, sp. zn. 14T/2/2021 (ďalej tiež „Špecializovaný trestný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) uznal obžalovaného X. S. (ďalej tiež „obžalovaný“ alebo „odvolateľ“) za vinného z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- po tom ako dňa 22.12.2019 sa začal aktívne zaujímať o zničenie krvných stôp a následne dňa 27.12.2019 si na čerpacej stanici Slovnaft v D. zakúpil v plastovej bandaske o objeme 5l benzín, dňa 28.12.2019, v presne nezistenom čase, najskôr o 18.41 hod. vylákal svojho otca - poškodeného X. S. st. nar. XX.XX.XXXX na jeho osobnom motorovom vozidle Škoda Felícia Combi s evidenčným číslom D VIN:T na miesto s GPS súradnicami XX°XX,XXX'S, XXX°XX,XXX'V, situované v katastrálnom území obce U., okr. D., vedľa spevnenej poľnej cesty medzi obcami U. a R. T., kde po tom, ako obaja vystúpili z vozidla, poškodeného veľkou silou a prudkosťou udrel s doposiaľ nestotožneným tupohranatým predmetom najmenej osemkrát do oblasti hlavy, čím mu spôsobil zranenia a to viacnásobné zlomeniny lebečnej klenby a spodiny a pomliaždenie mozgu s vnútro-lebečným krvácaním, ktorým poškodený X. S. st. v priebehu 5-10 minút na mieste podľahol, následne telo poškodeného X. S. st., ako aj tam stojace motorové vozidlo značky Škoda Felícia Combi, polial benzínom a zapálil, a následne z uvedeného miesta pešo odišiel po spevnenej poľnej ceste medzi obcami U. a R. T. do miesta

trvalého bydliska.

Za to Špecializovaný trestný súd uložil obžalovanému podľa § 144 ods. 2 Trestného zákona, za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu s maximálnym stupňom strázenia. Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, § 78 ods. 1 Trestného zákona mu zároveň uložil ochranný dohľad na 3 roky a podľa § 287 ods. 1 Trestného zákona aj povinnosť nahradiť poškodenej C. a. s. Bratislava škodu vo výške 15,93 Eur.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, podal obžalovaný odvolanie, ktoré neskôr osobitným podaním, prostredníctvom svojho obhajcu, písomne aj odôvodnil.

V písomných dôvodoch podaného odvolania obžalovaný s poukazom na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veciach Garcia Ruiz proti Španielsku a Hadjianastassiou proti Grécku konštatoval, že súčasťou povinnosti súdu zabezpečiť spravodlivý proces je aj povinnosť dostatočne odôvodniť svoje rozhodnutie vrátane rozhodnutia o vine a treste obžalovaného. Túto požiadavku však súd prvého stupňa, podľa názoru obžalovaného, pri ústnom odôvodňovaní napadnutého rozsudku nespĺnil, jeho ústne odôvodnenie rozhodnutia nespĺňalo v celom spektre základné štandardy vymedzené právnou úpravou a ustálenou súdnou praxou. Vo vzťahu k rozsahu vykonaného dokazovania obžalovaný namietal, že orgány činné v trestnom konaní a teda i prvostupňový súd sú výslovne povinné obstarávať a vykonať dôkazy z úradnej moci s rovnakou starostlivosťou svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, respektíve dôkazy, ktoré svedčia v jeho prospech. Súd prvého stupňa síce doplnil dokazovanie v súlade so závermi a dôvodmi rozhodnutia odvolacieho súdu, nie je však už zrejme, prečo napríklad „ex offio“ (z úradnej povinnosti) nepristúpil k odstráneniu rozporov medzi výpoveďou obžalovaného a výpoveďou svedka A. K., prípadne obžalovaného a svedkyne N. N., respektíve k vykonaniu ďalších dôkazov, pritom Špecializovaný trestný súd sa v ťažiskovej miere odvoláva práve na výpoveď uvedených svedkov. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je, podľa názoru obžalovaného, absolútne zrejme, z akých dôvodov súd prvého stupňa opätovne nevykonal na hlavnom pojednávaní celý rad dôkazov navrhovaných obhajobou, hoci je takáto povinnosť súdu zakotvená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, a to bez ohľadu na to, či sa obžalovaný takéhoto dokazovania priamo dožaduje alebo nie. Práve s poukazom na tú skutočnosť, že v predmetnej trestnej veci absentuje čo i len jediný priamy dôkaz o vine obžalovaného, javí sa, podľa názoru odvolateľa, nevyhnutným doplniť dokazovanie v súlade s návrhmi obhajoby z 20. decembra 2021, respektíve 17. mája 2021. V tejto súvislosti poukázal na hodnotenie jednotlivých dôkazov v podaní obhajoby z 20. decembra 2021 a vyjadril názor, že na tejto skutočnosti nemôže nič zmeniť ani to, že súd prvého stupňa sa s týmito návrhmi procesne vysporiadal na samotnom hlavnom pojednávaní. Namietal ďalej, že Špecializovaný trestný súd sa opätovne opomenul zaoberať zmätočným až nezákonným postupom orgánov polície pri zaistení miesta činu, čo v konečnom dôsledku mohlo mať za následok zničenie ďalších stop, respektíve dôkazov, či už ich znehodnotením, alebo zameraním, respektíve minimálne spôsobením nejednoznačnosti stôp zaistených na mieste činu (okolo miesta činu po prístupovej ceste, kde sa mali nájsť krvné stopy, v podstate „prešla celá dedina“, pričom k „opáskovaniu“ miesta činu došlo až s odstupom desiatok hodín). V tejto súvislosti taktiež namietal, že už orgány činné v trestnom konaní, v rámci prípravného konania, potom čo zistili zásadný rozdiel medzi výpoveďami svedka K. a A. po výsluchu svedka A., mali postupovať v súlade s ustanovením § 125 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 138 Trestného poriadku a nie vypočúvať svedka K. operatívno-pátracou činnosťou, nekonzistentne, v motorovom vozidle operatívneho pracovníka policajného zboru a následne takýto nezákonný postup kvázi „legitimizovať“ jeho výsluchom za prítomnosti obhajcu, pričom Špecializovaný trestný súd sa touto skutočnosťou nezaoberal a v konečnom dôsledku nevysporiadal a nezaoberal sa ani tým, že svedok A. K. bol minimálne v čase svojej výpovede v rámci prípravného konania trestne stíhaný, z hľadiska možnej motivácie dotknutého svedka vychádzať „v ústrety“ orgánom činným v trestnom konaní, pritom uvedený svedok sa s neskôr tvrdenými skutočnosťami nezdôveril ani svojmu rodinnému príslušníkovi prítomnému v domácnosti jeho rodičov, ktorý je pracovníkom kriminálnej polície. Považoval za nezodpovedanú otázku, prečo sa mal snažiť o zničenie krvných stôp na mieste

činu, vzhľadom na to, že by išlo o nelogické konanie, ktoré by malo zmysel, len pokiaľ by sa snažil takéto stopy zničiť na oblečení alebo v domácnosti a v tejto súvislosti zostala nezodpovedaná aj otázka, prečo mal svoje oblečenie prať a nie páliť, keď sa mal aktívne zaujímať o ničenie krvných stôp a mal takto postupovať na mieste činu. Vykonanie konfrontácie medzi obžalovaným a svedkami K., A. a N., ale aj dokazovanie zamerané na preukázanie hodnovernosti svedka K. nepovažoval odvolateľ za takého charakteru, aby ich vykonanie bolo možné odmietnuť postupom podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku. Namietal ďalej, že jeho vina bola založená len na reťazi nepriamych dôkazov, pritom závery súdu prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí nie sú, podľa názoru odvolateľa, logickým vyústením jeho (prvostupňového súdu) úvah o vine obžalovaného a určite nie sú takým vyústením, ktoré by v podstate nepripúšťalo žiaden možný iný záver o vine obžalovaného. S poukazom na početné rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) týkajúce sa požiadaviek na odôvodnenie rozhodnutia súdu namietal, že napadnutý rozsudok je arbitrárny, keďže jeho odôvodnenie nespĺňa kvalitatívne požiadavky stanovené zákonnou úpravou a v prevažnej miere predstavuje len citáciu obsahu jednotlivých svedeckých výpovedí vrátane nekritického prevzatia obsahu svedeckých výpovedí svedkov A. K. a K. A., bez logickej analýzy vykonaného dokazovania s tým, že súd prvého stupňa vyvodil záver spočívajúci v tom, že práve obžalovaný mal poškodeného vylákať na miesto spáchania skutku zo skutočnosti, že na čas spáchania skutku nemá „alibi“, pritom obžalovaný nemá povinnosť dokazovať svoju nevinu, ale je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní ako reprezentantov štátu dokázať v demokratickom právnom systéme vinu obžalovanému. Odvolateľ ďalej vyčítal súdu prvého stupňa, že sa nevysporiadal s jeho obhajobou v tom smere, že pokiaľ by mal úmysel usmrtiť svojho otca a tohto následne za účelom zneškodnenia stop zapáliť použitím benzínu, určite by nekupoval pohonné látky na najbližšej čerpacej stanici, pritom v zmysle odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa sa obžalovaný mal na spáchanie skutku pripraviť, mal postupovať sofistikovane a podobne, teda mal naplniť pojmové znaky obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy. V tejto súvislosti namietal, že konanie, ktoré mu je kladené za vinu, bolo súdmi (aj rozhodujúcimi o väzbe) posúdené ako sofistikované, pritom do rámca takejto charakteristiky, podľa jeho názoru, nemôže „zapadať“ skutočnosť, že po tom, čo sa mal rozhodnúť spáchať stíhaný trestný čin, si benzín zakúpil na najbližšej čerpacej stanici a dokonca túto skutočnosť pri svojej absolútnej prvotnej výpovedi i sám oznámil orgánom polície. Podľa názoru obhajoby takýto postup obžalovaného nekorešponduje s údajným sofistikovaným spôsobom prípravy a prevedenia vraždy a špecializovaný trestný súd v tejto súvislosti dospel k absurdnému záveru, že „nie je vylúčené, že obžalovaný zámerne takto nepostupoval práve z dôvodu, že už pred skutkom vedel, že poškodený spadol a rozbil si hlavu.“. Takéto tvrdenie považoval odvolateľ za absurdné a svedčiace o účelovom prispôbovaní výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa s cieľom vytvoriť reťazec úvah, ktoré mali vyústiť do záveru o vine odvolateľa. Vzhľadom na to, že obžalovaný na ďalší deň potom, čo ku skutku došlo, chcel ísť za svojou priateľkou, bandasku s pohonnými hmotami logicky nechal v kufri auta, a preto s najväčšou pravdepodobnosťou zhorela spolu s autom, za nesprávny preto považoval záver súdu prvého stupňa založený na úvahe, že obžalovanému priťažovala skutočnosť, že logickým spôsobom nevysvetlil, čo sa stalo s dotknutou bandaskou. Za nesprávne považoval odvolateľ taktiež konštatovanie súdu prvého stupňa, že sa aktívne zaujímal o zničenie krvných stôp, keďže svedkyňa N. pri svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní uviedla, že nevie ako na túto tému došlo, navyše obžalovaný si následne mal oblečenie prať, nie páliť. Aj z tohto dôvodu bolo nevyhnutné vykonať konfrontáciu. V tejto súvislosti obžalovaný namietal, že dotknutá svedkyňa bola v prípravnom konaní vypočutá bez prítomnosti obhajcu, hoci sa obhajca svojej účasti dožadoval a v nadväznosti na to sa Špecializovaný trestný súd nevysporiadal s otázkou, či výpoveď svedkyne N. N., ale aj svedka A. K. boli zákonnými dôkazmi. Namietal ďalej, že súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia nevysvetlil, prečo neuveril obhajobe obžalovaného vo vzťahu k vzniku krvných stôp s DNA profilom obžalovaného za situácie, že svedok A. vo svojej výpovedi poranenie obžalovaného pri krájaní chleba nevylúčil a vo vzťahu k vzniku krvných stôp s DNA profilom poškodeného, ktorá nebola vyvrátená ani znaleckým dokazovaním (ani výpoveďou znalca Mjr. Mgr. W. J.), keď navyše výpoveďami ďalších svedkov bolo preukázané, že poškodený utrpel minimálne deň pred skutkom úraz spojený s krvácaním. V tejto súvislosti namietal, že krvné stopy samé osebe a bez ďalšieho ani len v názname obžalovaného zo spáchania stíhaného trestného činu neusvedčujú. Vyčítal súdu prvého stupňa spôsob hodnotenia výpovede svedka A. ako špekulatívny a skutočnosť, že mu neumožnil „kvázi konfrontáciu“ s týmto svedkom, keď mu pripomenul, že mu sám podal servítku s odôvodnením, že ide o kapióznou otázku. Za

nesprávny považoval aj záver súdu prvého stupňa o príprave na trestný čin z jeho strany aktívnym záujmom o ničenie krvných stôp poukazujúc v tejto súvislosti na výpoveď svedkyne N. N., ktorá uviedla, že o detailoch sa v tomto smere nebavili a zmienili sa o tom medzi inými skutočnosťami. Za nedostatočné (len okrajové) považoval odvolateľ aj vysporiadanie sa súdu prvého stupňa s prítomnosťou DNA profilu neznámej osoby na lane osobného motorového vozidla a na bunde, ktorú mal na sebe obžalovaný v momente kúpy benzínu s tým, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by poškodeného vylákal na miesto spáchania skutku. Aj samotné nájdenie stôp DNA na lane, ktoré sa nachádzalo pri zhorenom motorovom vozidle, považoval obžalovaný za dôkaz obhajobou príkladmo uvedeného možného scenára udalostí spočívajúceho v tom, že poškodený v snahe pomôcť niekomu, kto zapadol na mieste činu do snehového záveju, respektíve mu došli pohonné hmoty, išiel do dediny, v plastovej fľaši mal menšie množstvo benzínu a snažil sa neznámu osobu na neznámom motorovom vozidle vytiahnuť zo záveja a sprevádzkovať jeho motorové vozidlo a aj keď ide o domnienku vyvrátiteľnú, už sama osebe popiera existenciu „reťazca nepriamych dôkazov“ svedčiacich o vine obžalovaného s tým, že žiadnou logickou úvahou súdu prvého stupňa nebol takýto možný scenár vylúčený a to i napriek snahám Špecializovaného trestného súdu vyhodnotením jednotlivých dôkazov vytvoriť reťaz nepriamych dôkazov vyúsťujúcu vo vinu obžalovaného, pritom súd prvého stupňa opomenul vyhodnotiť ním konštatovanú absenciu motívu. Vo vzťahu k samotným bandaskám nachádzajúcich sa v garáži rodinného domu poškodeného odvolateľ poukázal na svoje tvrdenie, že v konečnom dôsledku všetky tieto bandasky boli užívané aj na čerpanie a prenos pohonných hmôt s tým, že aj samotný súd prvého stupňa v konečnom dôsledku pripustil, že poškodený a obžalovaný mohli v minulosti priebežne tankovať benzín aj do bandasiek a teda v konečnom dôsledku nevylúčil, či skôr podporil skutočnosť, že obžalovaný skutočne pred samotným skutkom načerpal pohonné hmoty na účel ním popisovaný. Obžalovaný považoval síce za nesporné, že na ceste od miesta činu do dediny sa našli jeho krvné stopy, avšak v tejto súvislosti vyčítal orgánom činným v trestnom konaní neprofesionálny postup pri zaisťovaní miesta činu, ktorým v podstate „prešla celá dedina“, ako aj pri obhliadke jeho tela, pri ktorej nebolo zistené žiadne jeho poranenie (pokiaľ sa však jeho krvné stopy našli na spomínanej ceste, nejaké zranenie mať musel). Odvolateľ ďalej vyčítal súdu prvého stupňa, že podľa jeho názoru nekriticky, a v priamom rozpore s výpoveďou znalkyne Mgr. J. N., ale i v rozpore s výpoveďou svedkov W. J. a N. J. konštatoval, že obžalovaný vylákal poškodeného a že sa mal v inkriminovanom čase pohybovať po obci U. v smere miesta spáchania skutku kladeného mu za vinu, pritom samotná znalkyňa vylúčila akúkoľvek čo i len druhovú možnosť komparácie na určenie druhej identifikácie, čo znamená, že zo záznamov kamier je možné zistiť len to, že v danom čase okolo nich prechádzalo nejaké motorové vozidlo, v ostatnom je akékoľvek iné tvrdenie len špekuláciou, ktoré nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Navyše tvrdenie, že pohybujúce sa motorové vozidlo vykazovalo typové znaky vozidla Škoda Felícia Combi nemá, podľa názoru obžalovaného, oporu ani vo výpovediach svedkov W. J., respektíve N. J. s tým, že minimálne v obci U. sa nachádza typovo a druhovo totožné motorové vozidlo, aké mal v čase skutku poškodený. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na skutočnosť, že svedok W. J. napriek vyššie uvedeným znaleckým záverom bol schopný typovo aj druhovo stotožniť popred kamery prechádzajúce motorové vozidlo s vozidlom poškodeného, čo svedčí jednak o jeho ne/hodnovernosti ale taktiež o „atmosfére“, ktorá vládla v obci po usmrtení poškodeného a v tomto kontexte bolo potrebné, podľa názoru obžalovaného, hodnotiť výsledky vykonaného dokazovania vrátane výpovede svedka K. Dotknutý svedok (A. K.) bol v rámci operatívno-pátracej činnosti orgánmi polície vyťažovaný 30. decembra 2019 a následne v rámci prípravného konania procesne vypočutý v pozícii svedka 11. januára 2020, pričom ani pri jednom z týchto procesných úkonov neuvádzal skutočnosti, ktoré by obžalovaného čo i len nepriamo spájali so spáchaním uvedeného skutku. Potom bol dotknutý svedok vypočutý na základe predvolania aj 18. augusta 2020, kedy už tvrdil, že mu obžalovaný mal 29. decembra 2019 okolo 14:00 hod. potom čo sa rozplakal vo vzájomnom ich objatí povedať „A., to som ja ho zabil, ja som zabil otca“, s tým, že podnetom pre opätovný výsluch svedka A. K. mala byť svedecká výpoveď K. A. z 19. júna 2020, v rámci ktorej uviedol, že ho svedok A. K. informoval, že mu obžalovaný 29. decembra 2019 alebo 30. decembra 2019 konkrétne povedal „kurva A., zabil som si otca“ s tým, že mu to mal povedať v krčme, pričom si avšak nepamätá, či bol niekto v tom čase pri nich dvoch, kto by to mohol počuť. Následne bol svedok A. K. vypočutý v rámci operatívno-pátracej činnosti dňa 7. augusta 2020 kpt. Ing. W. Q., pričom z jeho úradného záznamu vyplýva, že obžalovaný mal A. K. trikrát zopakovať „ja som ho zabil“ Takýto postup orgánov činných v

trestnom konaní považoval odvolateľ za nezákonný v rozpore s Trestným poriadkom, pretože rozpory vo výpovedi svedkov A. K. a K. A. mali byť odstraňované prostredníctvom konfrontácie podľa § 125 Trestného poriadku, nie operatívno - pátracou činnosťou, v rámci ktorej nebol svedok ani riadne poučený o svojich právach a povinnostiach v zmysle Trestného poriadku, pričom súd prvého stupňa sa v tejto súvislosti nevysporiadal s teóriou „ovocia z otráveného stromu“. Navyše svedok A. K. pri svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní (3. mája 2021) uviedol, že vyššie uvedený prejav obžalovaného chápal tak, že otca obžalovaného zabil niekto iný kvôli problémom (zrejme finančným), ktoré obžalovaný nesporne mal, pričom bez odozvy v dôvodoch napadnutého rozhodnutia zostala taktiež skutočnosť, že svedok A. K. je trestne stíhaný, bol nezákonne vypočutý (vyššie uvedeným spôsobom), jeho výpovede nie sú absolútne totožné, respektíve ich závery sú nejednoznačné, nevedel uviesť, kto ešte z ďalších prítomných osôb mohol spomínaný prejav obžalovaného počuť, že dotknutý svedok tak závažnú skutočnosť neoznámil orgánom činným v trestnom konaní, ale ani rodičom či p. T., manželovi otcovej sesternice, ktorý je pracovníkom kriminálnej služby v N. a bol v uvedený deň na návšteve u rodiny K., ako aj vysvetlenie dotknutého svedka, že všetko si dal dohromady potom, ako zistil, že obžalovaný utiekol, pričom v tejto „atmosfére“ spôsobenej tým, že svedkovia odchod obžalovaného (podľa jeho tvrdenia, aby nebol v čase vianočných a novoročných sviatkov sám) chápali ako útek a zosilnenie podozrenia, že stíhaný skutok spáchal. Hodnoteniu vykonaného dokazovania obžalovaný ďalej vyčítal aj skutočnosť, že považoval za zákonne vykonané dôkazy - výsluchy svedkov realizované 21. júla 2020 a 23. júla 2020, o vykonaní ktorých vyšetrovateľ upovedomil obhajobu dva dni vopred.

V podstate z vyššie uvedených dôvodov obžalovaný navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na doplnenie dokazovania a opätovné zákonné rozhodnutie, alebo aby obžalovaného podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku spod obžaloby oslobodil, lebo nebolo preukázané, že skutok kladený mu za vinu spáchal.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa k odvolaniu obžalovaného nevyjadril.

Na základe takto podaného odvolania postupoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

V posudzovanej trestnej veci bolo, podľa názoru najvyššieho súdu, pred súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie v zásade v takom rozsahu, ktorý mu vychádzajúc z ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného poriadku, umožňoval spravodlivé rozhodnutie v prejednávanej veci. Súd prvého stupňa vyhodnotil vykonané dokazovanie spôsobom uvedeným v ustanovení § 2 ods. 12 Trestného poriadku a po takomto vyhodnotení dospel v zásade k správnym skutkovým a právnym záverom.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu, vzhľadom na vykonané dôkazy, ktoré súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí detailne popísal a náležite odôvodnil, bolo v posudzovanej veci nepochybne preukázané, že skutok tak, ako ho Špecializovaný trestný súd ustálil, sa stal, a že ho spáchal práve obžalovaný.

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania, a to najmä výpovede svedkov A. K., K. A., N. N., kamerových záznamov z čerpaciej stanice Slovnaft v D. a obchodného domu Tesco, záverov znaleckého dokazovania z odboru kriminalistika, odvetvia požiarna chémia a elektronika, z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia súdne lekárstvo, odboru psychológia, v súlade s ktorými vyznievajú závery znaleckého dokazovania z odboru kriminalistika, odvetvia kriminalistická fotografia a video, závery odborného vyjadrenia z odboru antropológia, kamerové záznamy poskytnuté svedkami W. J. a N. J., aj

podľa názoru najvyššieho súdu bolo spoľahlivo bez akýchkoľvek rozumných a dôvodných pochybností preukázané, že to bol práve obžalovaný, kto poškodeného usmrtil opakovanými údermi (minimálne osemkrát) tupohranatým predmetom do oblasti hlavy potom, čo sa zaujímal o ničenie krvných stôp, na čerpacej stanici si zakúpil benzín do plastovej bandasky a následne telo poškodeného a tam stojace osobné motorové vozidlo polial benzínom a zapálil. Obžalovaný informáciu, že zabil poškodeného - svojho otca, poskytol svedkovi A. K., ktorý ju následne povedal svedkovi K. A., od svedkyne N. N., ktorej sa pýtal, ako sa dá odstrániť krv, sa obžalovaný dozvedel, že krv v podstate len zhorí s tým, že deň pred vykonaním stíhaného činu si zakúpil do plastovej bandasky benzín (čo je zrejmé z kamerových záznamov), pričom po usmrtení poškodeného, jeho telo a tam stojace motorové vozidlo polial benzínom a zapálil (skutočnosť, že telo poškodeného a motorové vozidlo boli poliate benzínom a zapálené, je zrejmé zo záverov znaleckého dokazovania z odvetví požiarna chémia a elektronika a súdne lekárstvo) s tým, že závery znaleckého dokazovania z odvetvia kriminalistická fotografia a video, závery odborného vyjadrenia z odboru antropológia a kamerové záznamy poskytnuté svedkami W. J. a N. J. nevylúčili, že motorové vozidlo, ktoré sa v bezprostrednej časovej súvislosti vo vzťahu k času, kedy došlo ku skutku, pohybovalo po obci U. smerom k miestu činu, bolo vozidlo poškodeného a že osoba, ktorá sa pohybovala v uvedenom čase od miesta činu bol obžalovaný. Zo záverov znaleckého dokazovania z odboru psychológia plynie, že obžalovaný je egocentrickou osobou, ktorá má problém správne reagovať v emocionálne vypätých situáciách, čo sa môže prejavovať aj formou extrémneho násillia, pričom z povahových vlastností obžalovaného nie je možné vylúčiť, že zodpovedajú spáchanému trestnému činu. Zároveň bola uňho zistená výrazná snaha javiť sa v lepšom svetle, sklony k fabulácii, tendencia vlastné chyby nepriznávať a za svoje problémy obviňovať druhých. V podrobnostiach potom poukazuje najvyšší súd na dôvody napadnutého rozhodnutia, ktoré si v zásade osvojuje a z dôvodu procesnej ekonomie ich už neopakuje.

Napriek uvedenému sa najvyšší súd nestotožňuje so záverom súdu prvého stupňa spočívajúcim v tom, že doposiaľ vykonaným dokazovaním nie je možné objasniť motív konania obžalovaného. Z výpovedí svedkov, ktorí disponovali informáciami od obžalovaného plynie, že obžalovaný a poškodený mali dobrý vzťah. Obdobne tak vypovedala aj matka obžalovaného svedkyňa V. S. a sestra obžalovaného svedkyňa S. S., ich výpovede sú však evidentne poznamenané snahou obžalovanému napomôcť (oproti prípravnému konaniu menia výpovede v prospech obžalovaného). Z výpovede sestry poškodeného svedkyne K. C. však plynie, že poškodený bol smutný a sťažoval sa jej, že má s obžalovaným problémy, lebo sa dostal do zlej partie, čudoval sa (poškodený), že jemu prišiel papier od exekútora kvôli obžalovaného dlhom, chcel mať k obžalovanému ako najstaršiemu synovi dôveru, no išlo to s ním dole vodou.

Najvyšší súd nezistil dôvod, pre ktorý by mala dotknutá svedkyňa nehovoriť pravdu a chcieť obžalovanému priraziť. Je taktiež pochopiteľné, že poškodený sa ohľadom problémov so synom (obžalovaným) a sklamaním z neho, respektíve jeho správania nevyjadroval pred cudzími osobami a ani svojou manželkou a dcérou, s ktorými nežil v spoločnej domácnosti, pričom s manželkou podľa jej vyjadrenia ani neboli v kontakte, ale zdôveril sa svojej sestre svedkyňi V. C.. Z jej výpovede plynie, že poškodený bol zo správania obžalovaného sklamaný, z výpovedí množstva svedkov, ale aj listinných dôkazov plynie, že obžalovaný mal neustále dlhy, ktoré bolo potrebné neustále riešiť, pričom poškodený bol prekvapený, ako to plynie z výpovede dotknutej svedkyne (K. C.), že by mal riešiť dlhy za syna (obžalovaného), čo vyvracia tvrdenie obžalovaného, že poškodený mu ochotne bez problémov s jeho dlhmi pomáhal.

Z výpovede svedka K. A. plynie, že deň pred smrťou poškodeného obžalovaný pri konzumácii gulášu hodil poškodenému peniaze, čo o určitom napätí medzi nimi taktiež svedčí.

Aj keď v júni 2019 došlo k oddĺženiu obžalovaného, z výpovedí svedkov K. A., A. K., W. D., ale aj listinných dokladov plynie, že obžalovaný mal dlhy aj po tejto udalosti (oddĺžení).

Je ťažké uveriť, že by vzťah medzi poškodeným a obžalovaným, aj za situácie, že obžalovaný sa opakovane zadlžoval, pričom riešením svojej nezvládnutej finančnej situácie zaťažoval svojho otca -

poškodeného bol tak ideálny, ako ho prezentoval obžalovaný, keď navyše obžalovaný má podľa záverov znaleckého dokazovania z odboru psychológia sklony javiť sa v lepšom svetle, fabulovať (vymýšľať si) a reálnou, zodpovedajúcou skutočnosti sa javí byť výpoveď svedkyne K. C., sestry poškodeného, ktorá nemala dôvod pravdu nehovoriť, a ktorá popísala sklamanie na strane poškodeného vo vzťahu k obžalovanému, smútok, stratu dôvery voči obžalovanému.

Z uvedeného potom, podľa názoru najvyššieho súdu, plynie, že motívom konania obžalovaného bol emocionálne vypätý vzťah s poškodeným, ktorý obžalovaný nedokázal, ako to vyplýva zo záverov znaleckého dokazovania z odboru psychológia, správne riešiť.

Uvedený záver o existencii motívu na strane obžalovaného nemá ale, podľa názoru najvyššieho súdu, vplyv na inak správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Vina obžalovaného bola teda vychádzajúc z vyššie popísaných dôkazov spoľahlivo, bez rozumných a dôvodných pochybností preukázaná už uvedenými aj keď nepriamymi dôkazmi. V tejto súvislosti sa žiada ešte uviesť, že nie každá pochybnosť, nie akákoľvek možná iná alternatíva priebehu skutkového deja naruša reťaz nepriamych dôkazov, na ktorých je vina obžalovaného založená, ale len pochybnosť dôvodná, rozumná. Alternatívu, že poškodeného usmrtila neznáma tretia osoba, ktorej poskytoval pomoc, keďže nemá oporu vo vykonaných dôkazoch a pre neexistenciu žiadneho dôvodu na strane tretej osoby takto konať, považuje najvyšší súd za nepravdepodobnú, nespôsobilú vzbudiť dôvodné rozumné pochybnosti o vine obžalovaného. Takýto iný priebeh skutkového deja dostatočným spôsobom, spoľahlivo nepreukazuje výpoveď A. H., ktorá videla poškodeného ako drží v ruke fľašu s obsahom neznámej tekutiny, pričom nič (žiadne dôkazy) nepreukazuje, že malo ísť o pohonné hmoty a že poškodený mal v úmysle pomáhať neznámej osobe a túto verziu nepodporuje ani nález DNA stôp na lane nájdenom na mieste činu, keďže tieto stopy mohli vzniknúť kedykoľvek a iný ďalší dôkaz, ktorý by ich spájal s časom skutku neexistuje. Tieto skutočnosti potom, podľa názoru najvyššieho súdu, ako to už bolo uvedené, nie sú spôsobilé vzbudiť rozumné a dôvodné pochybnosti o vine obžalovaného.

Vo vzťahu k námietkam odvolateľa, že ústne odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v prejednávanej veci nespĺňalo v celom spektre základné štandardy vymedzené právnou úpravou a ustálenou súdnou praxou, je potrebné uviesť, že aj odôvodnenie rozhodnutí súdu prvého stupňa a odvolacieho (alebo sťažnostného) súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové konanie a konanie o opravnom prostriedku proti nemu z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (primerane napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/2005, III. ÚS 264/2008, IV. ÚS 372/2008, IV. ÚS 350/2009, IV. ÚS 9/2013). O to viac [používajúc logický výklad od väčšieho k menšiemu (argumentum a maiori ad minus)] ústne odôvodnenie vyhláseného rozhodnutia a jeho písomného vyhotovenia predstavujú jeden celok. Navyše v záujme dodržania zákonnej 15-dňovej lehoty (§ 309 ods. 1 Trestného poriadku) na podanie odvolania postačí, ak obžalovaný v uvedenej lehote podá odvolanie bez odôvodnenia s tým, že nič mu nebráni, aby s jeho odôvodnením vyčkal až do doručenia písomného vyhotovenia ústne vyhláseného rozhodnutia.

Vychádzajúc z ustanovenia § 171 ods. 2 Trestného poriadku pri vyhlásení rozsudku je zároveň potrebné vyhlásiť aspoň podstatnú časť odôvodnenia, pričom zákon (Trestný poriadok) bližšie nedefinuje, čo pod podstatnou časťou odôvodnenia rozumie.

Zhrnúc vyššie uvedené, pokiaľ ústne odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nie je v takom rozpore s dôvodmi obsiahnutými v písomnom vyhotovení dotknutého rozhodnutia, že nemôžu popri sebe obstáť a že nespôsobuje nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia ako celku, pričom obžalovaný existenciu takéhoto rozporu netvrdí, konštatuje „len“ bez bližšej konkretizácie, že ústne odôvodnenie rozhodnutia nespĺňalo zákonné a súdnou praxou požadované parametre, k porušeniu práva obžalovaného na spravodlivý proces, podľa názoru najvyššieho súdu, nedochádza a nevzniká ani dôvod na zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, pričom odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozhodnutia považuje najvyšší súd za súladné s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku, keďže súd prvého stupňa v ňom uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje

skutkové zistenia, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako sa vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom obhajoby na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu.

Pokiaľ obžalovaný v podanom odvolaní namietal rozsah vykonaného dokazovania, k tomu je potrebné v prvom rade uviesť, že vychádzajúc z ustanovení § 10 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku orgánmi činnými v trestnom konaní sú prokurátor (vrátane európskeho prokurátora) a policajt, nie však súd. Súd nemá povinnosť vzťahujúcu sa na orgány činné v trestnom konaní plynúcu z ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného poriadku obstarávať dôkazy z úradnej povinnosti s rovnakou starostlivosťou tak v prospech, ako aj neprospech obžalovaného. Naopak v kontradiktórnom trestnom procese súd vystupuje ako nezávislý arbiter rozhodujúci spor medzi obžalobou a obhajobou nenahrádzajúci aktivitu ani jednej zo strán v konaní. Právo obžalovaného na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na kontradiktórny trestný proces a princíp rovnosti strán, nie sú naplnené za situácie, keď súd nahrádza svojou činnosťou aktivitu jednej zo strán konania (primerane rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Karelín proti Rusku, Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 374/2020).

Nebolo preto úlohou súdu prvého stupňa z úradnej povinnosti odstraňovať rozpory vo výpovediach vypočutých osôb, vykonávať konfrontácie medzi jednotlivými svedkami, prípadne svedkami a obžalovaným, či vykonať všetky dôkazy navrhnuté obhajobou, a to aj za situácie, že Špecializovaný trestný súd sa na hlavnom pojednávaní s týmito návrhmi procesne vysporiadal a bez ohľadu na to, či sa ich vykonania obžalovaný dožadoval alebo nie.

V tejto súvislosti sa žiada ešte uviesť, že vychádzajúc z ustanovenia § 272 ods. 3 Trestného poriadku obvinený je síce v rámci práva na obhajobu oprávnený navrhovať dôkazy a určitý dôkaz aj sám zabezpečiť, je ale na úvahe orgánov činných v trestnom konaní a súdu, ktoré z dôkazov vykoná, respektíve zabezpečí. V rámci práva na obhajobu, v konaní pred súdom je povinnosťou súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť, alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom R 116/2014], nie však každému návrhu obhajoby na vykonanie dôkazu bez ďalšieho vyhovieť.

Ako to vyplýva z obsahu zápisnice o hlavnom pojednávaní z 3. marca 2022, ale aj dôvodov napadnutého rozhodnutia (strana 28-29), súd prvého stupňa sa návrhom obhajoby na doplnenie dokazovania z 20. decembra 2021 zaoberal a logicky vysvetlil, prečo jednotlivým návrhom na doplnenie dokazovania nevyhovel, pričom pokiaľ obžalovaný v ním podanom odvolaní neuvádzal konkrétne argumenty, ktorými by sa snažil vyvrátiť dôvody, pre ktoré Špecializovaný trestný súd k vykonaniu navrhovaných dôkazov nepristúpil a dožadoval sa „len“ ich vykonania z dôvodu, že ide o povinnosť súdu bez ďalšieho, v tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, ako to už bolo uvedené, že súd zachová právo obžalovaného na obhajobu, ak sa jeho návrhom na doplnenie dokazovania zaoberá a buď mu vyhovie alebo jeho vykonanie s primeraným odôvodnením odmietne, k čomu v prejednávanej veci aj došlo, nie je však jeho povinnosťou bez ďalšieho každému návrhu obžalovaného na doplnenie dokazovania vyhovieť.

Obžalovaný v návrhu na vykonanie dokazovania zo 17. mája 2021 navrhol vypočuť svedkov W. Z., A. H. a S. J., ktorí vypočutí na hlavnom pojednávaní boli (9. júna 2021 a 3. marca 2022), vo vzťahu k svedkovi S. V., ktorého taktiež navrhoval vypočuť, súhlasil s čítaním zápisnice o jeho výsluchu, ktorá prečítaná bola (9. júna 2021) a od výsluchu svedka S. S. a čítania zápisnice o jeho výsluchu upustil (netrval na tomto návrhu - taktiež 9. júna 2021).

Pokiaľ odvolateľ namietal, že v prejednávanej trestnej veci mal Špecializovaný trestný súd vykonať konfrontáciu podľa § 125 Trestného poriadku prípadne aj v spojení s ustanovením § 138 Trestného poriadku medzi obžalovaným a svedkami N. N., A. K. a K. A. a medzi svedkami A. K. a K. A., k tomu je potrebné uviesť, že vychádzajúc z ustanovenia § 125 ods. 1 Trestného poriadku ku konfrontácii môže

orgán činný v trestnom konaní alebo súd pristúpiť, ak výpoveď obvineného v závažných okolnostiach nesúhlasí s výpoveďou spoluobvineného alebo svedka a rozpor nemožno vyjasniť inak. Každopádne ide o možnosť nie povinnosť príslušného orgánu takto postupovať a je na jeho zvážení, či skutočne vykonanie takéhoto úkonu má význam, teda či je reálny predpoklad, že jeho vykonaním sa rozpory medzi výpoveďami obžalovaného a svedkov, prípadne svedkov navzájom odstránia. Vzhľadom na to, že dotknutí svedkovia vypovedali opakovane, v podstatných rysoch zhodne, na svojich tvrdeniach opakovane zotrvali, boli vypočutí na hlavnom pojednávaní v prítomnosti obžalovaného a jeho obhajcu, ktorí mali možnosť klásť im otázky, čo aj využili, ani najvyšší súd nedospel k záveru, že by od vykonania konfrontácie bolo možné reálne očakávať odstránenie rozporov medzi tvrdeniami obžalovaného a uvedených svedkov. Napokon obžalovaný mal možnosť vykonanie konfrontácie priamo na hlavnom pojednávaní, na ktorom boli dotknutí svedkovia prítomní, navrhnúť, no neurobil tak, čo ani o jeho presvedčení o účelnosti takéhoto úkonu nesvedčí.

Taktiež ani vo vzťahu k svedkovi A. K. nie je možné konštatovať, že by jeho výpovede boli rozporné v zmysle opačnej pravdivostnej hodnoty, teda, že by v ďalších svojich výpovediach uvádzal tvrdenia, ktoré v porovnaní s jeho predchádzajúcimi tvrdeniami nemôžu z hľadiska pravdivosti obstáť a naopak. Dotknutý svedok síce vo svojich prvotných výpovediach nespomenul, že mu obžalovaný povedal, že poškodeného, teda svojho otca zabil, avšak pri neskorších svojich výpovediach logicky, uveriteľným, akceptovateľným spôsobom tento svoj postup odôvodnil. Spomínaný svedok uviedol, že priznanie obžalovaného si najprv vysvetľoval tak, že poškodeného zabil niekto iný kvôli obžalovaného dlhom, pretože si ich pomýlil. Vzhľadom na to, že dotknutý svedok a obžalovaný boli v tom čase kamaráti, je pochopiteľné, že svedok sa zdráhal uveriť tomu, že by obžalovaný poškodeného zavraždil. Logicky vyznieva aj jeho vysvetlenie, že skutočný význam povedaného pochopil až potom čo zistil, že obžalovaný ušiel, pritom toto svoje zistenie oprel o telefonát svedka Z., ktorý mu povedal, že obžalovaný si požičal auto za účelom vyzdvihnutia zákuskov, následne mu prestal dvíhať mobil a motorové vozidlo do momentu svojho zadržania svedkovi Z. nevrátil, čo skutočne o úteku obžalovaného svedčí. Svedok A. K. zároveň vysvetlil, že priznanie obžalovaného okamžite na polícii neoznámil, pretože sa bál o seba a svoju rodinu, keďže z rozprávania obžalovaného vie, že sa pohybuje medzi „kriminálnikmi“, pričom aj z výpovede svedka W. D. plynie, že keď obžalovaný prišiel vrátiť časť peňazí, ktoré dlhoval firme, nedošiel s peniazmi ale doniesol stravné lístky v prítomnosti dvoch pánov „hrubokrých“, čo opodstatnenosti obavy svedka o seba a rodinu z prípadnej reakcie obžalovaného na oznámenie jeho priznania polícii nasvedčuje. Navyše ako prvý priznanie obžalovaného pri svojom výsluchu uviedol svedok K. A., ktorý ho počul od svedka A. K., a ktorý túto skutočnosť potvrdil, pritom svedok K. A. nemal žiaden dôvod si takéto tvrdenie vymýšľať.

Aj keď svedok A. K. v čase svojej výpovede skutočne bol trestne stíhaný kvôli jazde motorovým vozidlom pod vplyvom alkoholu, ide o v porovnaní s trestným činom úkladnej vraždy o podstatne menej závažný trestný čin, preto vzhľadom na nízky trest, ktorý svedkovi za takýto trestný čin hrozil, nie je pravdepodobné, aby orgány činné v trestnom konaní boli spôsobilé či už zastrašiť svedka alebo ponúknuť mu také benefity (napokon tejto skutočnosti nič nenasvedčuje), že bol schopný nepravdivo usvedčiť obžalovaného zo spáchania v konečnom dôsledku úkladnej vraždy.

A aj keď nebýva štandardné, aby už v rozbehnutom procese dokazovania pred výsluchom svedka, ktorý už vypovedal, vyťažovali „operatívci“, takýto postup nemal podľa názoru najvyššieho súdu s ohľadom na vyššie uvedené vplyv na zákonnosť výpovede dotknutého svedka.

A pokiaľ obžalovaný ešte namietal, že bolo potrebné vykonať konfrontáciu medzi ním a dotknutým svedkom, aby sa v podstate preverilo, či svedok neklame, k tomu je potrebné uviesť, že okrem toho, že obžalovaný vykonanie konfrontácie na hlavnom pojednávaní, na ktorom boli obaja (tak svedok, ako aj obžalovaný) prítomný, nenavrhol, obžalovaný položil svedkovi otázku, prečo klame a marí vyšetrovanie, na ktorú svedok odpovedal, že si nie je vedomý toho, aby klamal, hovorí len to čo počul.

S interpretáciou výpovede svedkyne N. N. zo strany obžalovaného, nie je možné, podľa názoru najvyššieho súdu, súhlasiť. Obžalovaný v podanom odvolaní namietal, že z výpovede dotknutej

svedkyne nevyplýva, že by sa aktívne zaujímal o ničenie krvných stôp, pretože svedkyňa sa v podstate vyjadrila, že ani nevie ako k tejto téme prišlo a o detailoch sa nebavili. Z predloženého spisu je však zrejmé, že dotknutá svedkyňa okrem iného uviedla, že to bol obžalovaný, kto sa pýtal, ako sa dá zmyť alebo odstrániť krv. Preto aj keď sa obžalovaný a dotknutá svedkyňa nebavili o detailoch a svedkyňa si nespomínala ako došlo k nastoleniu spornej témy, každopádne si jednoznačne, isto pamätala, že obžalovaný sa pýtal na odstraňovanie krvných stôp, teda bol aktívny (položil otázku) a táto téma ho zaujímala, teda záver o tom, že obžalovaný sa aktívne zaujímal o ničenie krvných stôp aj najvyšší súd považoval za správny, majúci oporu vo vykonanom dokazovaní, konkrétne vo výpovedi svedkyne N. N..

Najvyšší súd nevzhliadol nelogickosť ani v konaní obžalovaného v tom smere, že zapálil telo poškodeného a auto na mieste činu namiesto toho, aby ničil krvné stopy doma a že pral svoje oblečenie namiesto toho, aby ho páčil. Spôsobenie požiaru zvlášť za situácie, keď obžalovaný mal vedomosť o tom, že takým spôsobom je možné zničiť aj krvné stopy, je, podľa názoru najvyššieho súdu, logicky a nie zriedka sa vyskytujúci spôsob sťaženia odhalenia trestného činu a jeho páchatela. Intenzívnejší požiar mohol zásadnejším spôsobom zničiť tak auto, ako aj telo na mieste činu, a to až do takej miery, že mohol významnejším, aspoň podľa predstáv páchatela, spôsobom sťažiť ich identifikáciu, navyše keďže išlo o odľahlé miesto, za dedinou, možnosť sneženia (išlo o zimné obdobie so snehom) v spojitosti s možnosťou prípadného neskoršieho odhalenia miesta činu, pritom pokiaľ páchatel' nie je hasič alebo pyroman, zrejme len ťažko bude vedieť odhadnúť potrebnú intenzitu požiaru a prostriedky na jeho založenie a udržanie a pokiaľ nemá potrebné odborné vedomosti taktiež len ťažko vie s istotou odhadnúť do akej miery požiar sťaží identifikáciu motorového vozidla a tela, každopádne sa môže o to pokúsiť. Obdobne tak nelogicky nevyznieva ani skutočnosť, že obžalovaný svoje oblečenie za účelom odstránenia krvných stôp pral, nie páčil hoci vedel, že tým ich nezničí. Pokiaľ na oblečení nebudú viditeľné krvné stopy, orgány činné v trestnom konaní nebudú mať dôvod ich zaistiť a dať odborne skúmať. Je nepravdepodobné, aby bolo odborne skúmané všetko oblečenie obžalovaného, preto bez viditeľných vypratých krvných stôp je možnosť, že orgány činné v trestnom konaní zaistia nesprávne oblečenie. Najvyšší súd netvrdí, že presne takto obžalovaný uvažoval, každopádne ale nejde o nelogické konanie, ktoré by zavinenie na strane obžalovaného vylučovalo. Obdobne tak najvyšší súd hodnotí aj tvrdenie obžalovaného, že je nelogické, aby sa trestnej činnosti dopusti sofistikovane a zároveň benzín nakúpil na najbližšej čerpacej stanici. Pod výrazom sofistikovaný je potrebné rozumieť dobre premyslený, dobre zorganizovaný, dobre fungujúci. Aj v prípade dôkladného premyslenia a zorganizovania trestnej činnosti nie je možné vylúčiť, že páchatel' urobí chybu alebo chybu predstiera. V opačnom prípade by trestné činy páchané sofistikovaným spôsobom zostali neodhalené, čo však skutočnosti nezodpovedá a práve aj vďaka týmto chybám dochádza k ich odhaleniu. Preto skutočnosť, že obžalovaný zakúpil benzín, ktorým následne polial a zapálil telo poškodeného a na mieste činu prítomné osobné motorové vozidlo, na najbližšej čerpacej stanici, nepredstavuje taký nelogický počín, ktorý by vylučoval obžalovaného ako páchatela stíhaného trestného činu.

Súd prvého stupňa, podľa názoru najvyššieho súdu, nepochybil ani pri interpretácii výpovede svedka K. A. v tom smere, že dotknutý svedok obžalovaným tvrdené zranenie pri krájaní chleba ku gulášu nepotvrdil. Svedok uviedol, že žiadne zranenie u obvineného nevidel, nepamätá si, či mu dával nejakú servítku a aj keď si nepamätá, či obžalovaný chlieb krájal, pamätá si, že chlieb bol nakrájaný v košíkoch. Pokiaľ si svedok pamätal, že chlieb bol nakrájaný, roznášal sa v košíkoch po stoloch, že obžalovaný hodil poškodenému peniaze, nie je dôvod, prečo by si nemal pamätať, či obžalovaný chlieb krájal hlavne za situácie, keď sa mal pri tom porezať a svedok mu mal dať servítku. Javí sa preto pravdepodobnejšie a logické, že svedok si na krájanie chleba obžalovaným nepamätá preto, lebo k nemu nedošlo.

Na tomto mieste je potom potrebné uviesť, že odvolateľ nesprávne interpretuje aj závery súdu prvého stupňa v časti konštatovania, že „nemá alibi“ na čas, kedy vylákal poškodeného na miesto činu namietajúc, že nie obžalovaný je povinný dokazovať svoju nevinu, ale naopak orgány činné v trestnom konaní sú povinné dokázať mu vinu.

Niet pochýb o tom, že s ohľadom na existenciu prezumpcie nevinu plynúcu z čl. 6 ods. 2 Dohovoru o

ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 48 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (každý, kto je obvinený z trestného činu, považuje sa za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom), článku 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a § 2 ods. 4 Trestného poriadku (každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu), obžalovaný nie je povinný dokazovať svoju nevinu, ale naopak orgány činné v trestnom konaní sú povinné dokázať mu vinu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je možné vyvodiť záver, že by súd prvého stupňa neexistenciu „alibi“ na strane obžalovaného považoval za dôkaz o jeho vine a taktiež Špecializovaný trestný súd v tomto smere ani rozporne nedôvodí v tom zmysle, že raz považuje za preukázané, že obžalovaný poškodeného vylákal na miesto činu, inokedy nie. Súd prvého stupňa vysvetlil (strana 30 v kontexte strany 34, posledný odsek a strany 41), že vykonaným dokazovaním poukazujúc na tam uvedené konkrétne dôkazy (záznamy kamier nainštalovaných na rodinných domoch v obci U., výpovede svedkov W. J. a N. J., znalkyne Mgr. J. N.) považoval za preukázané, že niekto poškodeného na miesto činu vylákal, pričom s odkazom na celkovú dôkaznú situáciu preukazujúcu vinu obžalovaného [výpovede svedkov A. K., K. A., N. N. a ďalšie (nie však výpovede svedkov W. J. a N. J., ktoré použil len v zmysle vyššie uvedeného)] dospel k záveru, že tou osobou bol práve obžalovaný s tým, že žiaden dôkaz túto logickú konštrukciu nevyvracia, a to ani dôkaz, ktorý by predložil obžalovaný (čo obžalovaný skutočne nemusí urobiť, ale môže), čo znamená, že obžalovaný na sporný čas nemá „alibi“. V žiadnom prípade to ale neznamená, že by súd prvého stupňa, čo i len naznačoval, že obžalovaný bol povinný svoju nevinu preukazovať.

K námietke obžalovaného, že pri výsluchu svedkyne N. N. v prípravnom konaní, ale aj ďalších svedkov, o výsluchoch ktorých bol obhajca upovedomený dva dni pred ich realizáciou, nebol obhajca prítomný, je potrebné uviesť, že pre zachovanie kontradiktórnosti konania ako súčasť práva na spravodlivý proces postačuje, ak svedok, ktorého výpoveď predstavuje výlučný alebo rozhodujúci dôkaz je kontradiktórnym spôsobom vypočutý aspoň raz, a to aj v súdnom konaní (primerane stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 30/2010). Z predloženého spisu je zrejmé, že svedkovia N. N., A. K., K. A. a ďalší boli na hlavnom pojednávaní vypočutí v prítomnosti obžalovaného a obhajcu, ktorí mali možnosť klásť vypočúvaným osobám otázky, čo pre zachovanie kontradiktórnosti konania, spravodlivosti súdneho konania a kritickú previerku výpovede dotknutých svedkov postačuje.

Obžalovaný síce vyčítal orgánom činným v trestnom konaní postup pri zaistení miesta činu, keďže k nemu došlo až potom čo cezeň „prešla celá dedina“, avšak v tejto súvislosti „len“ konštatuje v hypotetickej rovine, že mohlo dôjsť k zničeniu stôp, ich znehodnoteniu, spôsobeniu ich nejednoznačnosti a neuvádza aký konkrétny dôkaz bol zničený, znehodnotený, či spôsobená jeho nejednoznačnosť a aký konkrétny vplyv mala táto skutočnosť na vykonané dokazovanie, či práva obžalovaného. Obdobne tak odvolateľ konštatuje nedôslednosť obhliadky jeho tela, keď pri nej nebolo zistené poranenie, hoci objektívne poranený bol, neuvádza však ako by jej dôsledné vykonanie zmenilo dôkaznú situáciu, alebo aký konkrétny vplyv na práva a postavenie obžalovaného takýto postup orgánov činných v trestnom konaní mal.

Súd prvého stupňa teda skutkový stav zistil správne a správne právne ho aj posúdil, pretože obžalovaný tým, že svojho otca, teda chránenú - blízku osobu - poškodeného usmrtil s vopred uváženou pohnútkou dopustil sa obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona v spojení s ustanovením § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia plynie, že pri ukladaní trestu prihliadal súd prvého stupňa na spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, zavinenie, existenciu poľahčujúcej okolnosti a neexistenciu priťažujúcej okolnosti, osobné pomery obžalovaného, jeho doterajší život, ako aj možnosť jeho nápravy a prevýchovy.

Z odpisu registra trestov plynie, že obžalovaný doposiaľ nebol súdne trestaný, poľahčovalo mu teda, že pred spáchaním stíhaného trestného činu viedol riadny život [§ 36 písm. l) Trestného zákona].

Priťažujúce okolnosti ani najvyšší súd nezistil.

U obžalovaného bola teda zistená prevaha poľahčujúcich okolností nad neexistujúcou priťažujúcou okolnosťou.

Vychádzajúc zo záverov znaleckého dokazovania z odboru psychológie, na ktoré poukázal súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia, podmienky pre ukladanie doživotného trestu neboli splnené.

Aplikujúc potom zásady pre ukladanie trestov vyplývajúce z ustanovenia § 34 ods. 4 Trestného zákona, ktorými sú spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútky, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy, ako aj účel trestu, ktorým je, vychádzajúc z ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona ochrana spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasné odradenie iných, dospel aj najvyšší súd k záveru, že na prevýchovu obžalovaného a ochranu spoločnosti je súdom prvého stupňa uložený trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov, trestom tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie, primeraným.

Taktiež správne postupoval súd prvého stupňa, keď v súlade s ustanovením § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia a podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, § 78 ods. 1 Trestného zákona mu uložil aj ochranný dohľad na dobu 3 rokov.

V súlade so zákonom je aj výrok o náhrade škody.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát najvyššieho súdu jednomyseľne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, teda odvolanie obžalovaného ako nedôvodné postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok prípustný nie je.